

[Rasting.]

sammen træden. Derved skal man altså undgå, at der bliver valgt nogen med henblik på den konkrete sag.

Problemet i § 60 med hensyn til rigsrettens sammensætning skulle gerne fremlægges for den danske befolkning. Derfor sker det her i salen, og jeg håber, vi kommer tilbage til det i udvalget. Om vi så finder noget, der er bedre, er et andet spørgsmål.

En anden af mine, jeg vil ikke sige betæneligheder, men dog vanskeligheder, står i forbindelse med folkeafstemningsparagraffens regler i § 42. Nu vil jeg meget gerne sige om denne paragraf i almindelighed, at jeg finder, det er en god paragraf, og jeg er navnlig glad for, at tallet 30 pct. af samtlige stemmeberettigede er blevet fikseret, og bestemmelsen er så fornuftigt lavet, at folkeafstemningsinstituttet ikke er blevet en ren skueret, men at det virkelig er meningen i demokratisk ånd at påkalde befolkningens medvirken ved lovgivningsarbejdet. Det særlige punkt i § 42, som jeg gerne vil hæfte opmærksomheden ved, er den bestemmelse i stk. 5, som fornuftigvis må findes, om at forslag til finanslove, og hvad derhen hører, tillægsbevillingslove, midlertidige bevillingslove o. s. v., ikke kan komme ud til folkeafstemning. Det ligger i selve sagens natur, at man ikke kan have befolkningen til med passende mellemrum måske at stemme om statens årlige budgetter. Det ville bevirke, at statslivet risikerede at gå i stå. Disse finanslove kan ikke komme ud til folkeafstemning. Det kan derimod love i almindelighed. Nu har man undertiden, ja, ikke så sjældent, været inde på at lovgive på finansloven, d. v. s. at man i større eller mindre omfang har opstillet egentlige regler af mere eller mindre abstrakt karakter på finansloven, og deri ligger altså en fare for, at man ved sådan lovgivning på finansloven, som ikke ligefrem er forbudt, men som dog ikke kan siges at være noget ønskværdigt, kan omgå den bestemmelse, at love i almindelighed skal sendes ud til folkeafstemning. Det er det gamle juridiske problem om finanslovens renhed, om at finansloven kun skal indeholde finanslovbestemmelser, men ikke juridiske regler og andre regler.

Man har i almindelighed opfattet det som en opgave for landstinget at påse finanslovens renhed. Når nu landstinget falder bort eventuelt, så bliver det et særligt sam-

vittighedsspørgsmål for den nye rigsdag, det nye folketing, i forbindelse med § 42 at påse, at praksis bliver således lagt an, at de tanker, der ligger bag § 42, ikke bliver misbrugt, at fænomenet: lovgivning på finansloven, ikke bliver brugt på en måde, der strider mod bogstaven og ånden i § 42.

For det tredje vil jeg dernæst gerne gøre nogle enkelte bemærkninger om forslaget om tronfølge. Det forekommer mig, at man kan sige om dette forslag, hvad jeg før bemærkede om grundlovsforslaget, at det er et godt gennearbejdet lovforslag, og det har også stor og god sagkundskab bag forarbejdet. Enhver, der gennemlæser professor, dr. jur. Stig Juuls responsum om arvespørgsmålet, vil føle sig overbevist om, at vi her står overfor den højeste sagkundskab, som har udtalt sig om, hvorledes forholdet er til andre regerende fyrstehuse, til andre mulige descendenter ud fra den i øjeblikket gældende tronfølge o. s. v. o. s. v.; og er kommet til det resultat, at der på disse punkter hverken er folkeretlige eller statsretlige betæneligheder.

Den foreslåede ordening, den betingede kvindelige arvefølge, som det kaldes, indeholder først en anerkendelse af den moderne tanke om kvindernes adgang til offentligretlige stillinger og erhverv. Kvinderne får adgang til tronen. Når man på den anden side ikke vil drive den dogmatiske ligestilling på dette punkt helt frem, således som den 100 pct.s logik måske kunne tilsige, er det, fordi der efter vor mening er et punkt, hvor logikken hører op og tradition og en naturlig betragtning spiller ind. Det føles naturligt for os at sige, at når der er en søn — selvom han er yngre end datteren —, er det naturligt at fritage datteren for kronens byrder. Man taler så meget om tronfølgeret og tronarveret, og man betoner en analogi med almindelige arveforhold, hvor sønner og døtre jo arver ens. Men læg mærke til, at når der i et bo er 1 000 kr. at arve og der er en søn og en datter, får de 500 kr. hver; men det danske rige, den danske krone kan ikke deles. Den tynger, den kan i ekstraordinære situationer endog blive meget tyngende, og den, der vil befri sig derfor, er nødt til at abdicere, et vigtigt politisk skridt. Ligesom man nu i dansk tradition ude på landet siger, at er der en søn, så bør han arve gården, så bør han bære byrden, sådan siger vi også om den udelelige Danmarks gård, at er der en søn, så bør han tage pligten, så